

et Menneske, der ikke alene vil staa til Ansvar for Mennesker, men ogsaa vil staa til Ansvar for Gud og sin Samvittighed, er saa skikket som nogen til at beklæde de mest ansvarsfulde Poster. Jeg er paa en Maade den højtærede Finansminister taknemlig, fordi han saa aabent har vedkendt sig sit Standpunkt i denne Sag; men jeg havde været mere glad, hvis den højtærede Finansminister havde indrømmet, at han havde ladet sig overliste og derved havde begaaet noget, som ikke var rigtigt. Det vilde have været betydelig mere betryggende for mig. Efter min Opfattelse — og jeg har da i alt Fald Lov til at have en Lægmands Forstaaelse af denne Sag — er der sket meget større Skade end denne Forhandling tilsyneladende viser, at man har forstaaet. Der er sket stor Skade, man kalde det saa Skaberi og Vaas, saa meget man vil. De Herrer vil faa det at føle, naar denne Debat er endt og vi kommer til at drøfte andre Sager. Jeg nægter ikke, siger den højtærede Minister, at jeg den Dag ikke sagde Sandhed. Det er ærligt at tilstaa, naar man har gjort noget galt; men den højtærede Minister forsvarede det jo. Ja, han forsvarede det saa stærkt, at han sagde: Naturligvis, thi jeg havde sandelig kendt min Pligt som Minister og Embedsmand og ansvarlig Politiker daarligt, om jeg ikke havde svaret Nej, om jeg altsaa ikke havde sagt denne Usandhed. Her er efter min Mening Værdierne flydende, i høj Grad flydende, og jeg tillader mig at mene, at meget store Dele af Befolkningen uden Hensyn til politisk Farve vil vende det om og sige: Den højtærede Minister har kendt sin Pligt som Embedsmand og som ansvarlig Politiker daarligt, den Gang han svarede Nej, han kendte ikke Rækkevidden af det, han gjorde. Jeg tror ikke, den højtærede Finansminister vilde have handlet saaledes, hvis han havde forstaaet Rækkevidden deraf.

Den højtærede Finansminister sagde imidlertid mere, og det forbavsede mig næsten mere endnu. Han siger: Jeg har ikke handlet anderledes, end enhver af mine Kolleger vilde have handlet; vi er alle solidariske. Med andre Ord, udtaler han, har jeg løjet, som det saa smukt hedder, saa har vi alle løjet. Derom er der ikke den fjerneste Tvivl. Hele Ministeriet har altsaa efter Ministerens Opfattelse gjort det samme som han selv. Har Finansministeren løjet, har Kirkeministeren ogsaa løjet og Undervisningsministeren ligeledes. De er medansvarlige. Hele Ministeriet har løjet. Jeg turde dog vel tro, ja ikke alene tro, men være over-

bevist om, at hverken Kirkeministeren eller Undervisningsministeren altid har set paa denne Sag saaledes, hvis de virkelig skulde gøre det nu. Jeg kan ikke tro andet end, at de to Herrer Ministre i sin Tid som Præstemænd vilde meget alvorligt have misbilliget Usandhed under en hvilken som helst Form, og jeg vil haabe, at de to Herrer Ministre ikke har forandret deres Standpunkt saa meget, fordi de er blevet Medlemmer af et Ministerium, at deres Begreber om, hvorledes en sandhedskærlig Mand bør være, skulde være forandret i den Grad. Jeg kan ikke tro det. De Herrer har hverken andre Steder offentlig eller her under denne Forhandling taget Ordet, de har ikke sagt noget til den nævnte Udtalelse af den højtærede Finansminister, og hvis de Herrer ikke selv for deres Samvittigheds Skyld finder Anledning dertil, har jeg ikke i Sinde at fremkalde den ved et direkte Spørgsmaal.

Til allersidst vil jeg sige, at naar den højtærede Finansminister udtalte: „Mit Ord staa nu som før til Troende“ saa brister Logikken. Jeg har ofte glædet mig over den meget skarpsindige Finansministers Logik, men her brister den afgørende og bestemt, og jeg skal korteligt søge at paa-vise det. Den højtærede Minister har ikke alene vedkendt sig, hvad han har sagt, men han har under Forhandlingen Gang paa Gang slaaet fast, at det samme Standpunkt staa han paa endnu, og det samme Standpunkt vil han staa paa i Fremtiden. Den højtærede Finansminister anser det som sin Pligt ogsaa i Fremtiden at sige Usandheder, saa snart det drejer sig om Statshemmeligheder. Hvornaar er da vi, og hvornaar er det danske Folk klar over, naar den højtærede Minister udtaler sig, om han saa taler som den private Mand, der plejer at sige Sandheden, eller som Statsembedsmanden, der redder en Statshemmelighed ved at sige Usandhed? Hvornaar? Med andre Ord, det er ganske umuligt for den højtærede Finansminister at fastholde, at hans Ord staa til Troende lige som før. Det gør det ikke, — ikke naar han taler som Politiker, ikke naar han taler som Minister. Og den Skade, det har gjort, og vil gøre ude i Befolkningen — ja, man kan le ad det, om man vil, vær saa god; de Herrer kan le ad det og bare lave Halloj med al Moral og Sandhedskærlighed, men De kan være ganske rolige for, at den er alligevel saa fastvokset i det danske Folk, at man ikke griner den ud af det. Der er sket en vældig Skade i det politiske Liv, idet man i Fremtiden absolut vil være utryg ved de Oplysninger,